

riksdag af Utskottet väckta, men då underkända förslag, funnit sig sakna anledning att föreslå andra förändringar än de här förut omförmälda; hvilket

Utskottet får för Riksdagen anmäla.

Stockholm den 24 Februari 1869.

På Utskottets vägnar:

C. J. Oscar Alströmer.

N:o 3.

Ank. till Riksd. Kansli d. 24 Febr. 1869, kl. 6 e. m.

Betänkande, i anledning af väckta motioner rörande dels nedsättning af det enkla brefportot och afgiften för slutna rekommendationer, dels utbytande af tidningsstämplings-afgiften mot lämpligt postporto.

I tvänne inom Andra Kammaren väckta motioner (N:ris 38 och 200) hafva Herr *V. M. Beronius* och Herr *T. Ekenstam* föreslagit, den förre: »att det enkla brefportot för inrikes brefvexling nedsattes från sitt nuvarande belopp, 12 öre, till 10 öre Riksmünt;» den sednare:

»1:o att afgiften för hvarje portosats för rekommenderade bref bestämmes till 10 (tio) öre R:mt, samt

2:o att för slutna rekommendationer af bref stipuleras en afgift af 15 (femton) öre samma mynt».

I afseende å den föreslagna nedsättningen af det enkla brefportot får Utskottet erinra derom, att, då vid sistlidne riksdag samma fråga var å bane, lemnade tillförlitliga uppgifter vid handen, huru en sådan nedsättning, som icke kunde gifva utsigt till någon snart märkbar tillökning i brefväns antal, högst sannolikt skulle beröfva Postverket en inkomst af ungefär 200,000 R:dr, hvilken förlust då

antingen från något annat håll måste fyllas eller ock skulle tillintetgöra möjligheten för postförbindelsernas förbättrande. Och då Utskottet icke finner något nytt och viktigare skäl hafva förekommit för det enkla brefportots nedsättning, får det till Riksdagen hemställa:

1:o

att Herr Beronii och hvad denna punkt beträffar äfven Herr Ekenstams motion icke må till någon åtgärd föranleda.

Vidkommande den af Herr *Ekenstam* föreslagna nedsättningen af afgiften för slutna rekommendationer från 24 öre till 15 öre, har Utskottet för någon nedsättning i denna afgift funnit skäl dels deri, att alla möjliga utvägar böra vidtagas för att underlätta rekommendation af penningebref och dermed Postverkets kontroll öfver sådana brefs befordring, dels ock i den omständigheten att afgiften för postanvisning redan är satt till 20 öre, hvarför det ej synes vara lämpligt att behålla rekommendationsavgiften vid högre belopp.

Men tillförlitliga uppgifter hafva ock gifvit Utskottet vid handen, att man icke alltför mycket får fästa sig vid den förhoppningen, att en lindring i rekommendationsavgiften skall medföra direkt tillökning i de rekommenderade breffvens antal. Under det nemligen förut den årliga tillväxten i de rekommenderade breffvens antal utgjort 10 å 12 procent hade — oaktadt den vid 1867 års början medgifna betydliga nedsättning i afgiften från 35 till 24 öre — detta antal under loppet af år 1867 icke stegrats mera än till 19 procent, så att också för samma år Postverkets inkomst af dessa bref nedgått från 172,850 R:dr, till 142,150 R:dr eller om häri äfven inbegripas postanvisningar, som i viss mån ersätta rekommendationen, från 173,500 till 145,300 R:dr.

Det synes därför Utskottet vara något vågadt att med ens fortgå till en så stor nedsättning som till 15 öre R:mt. Det förtjenar dessutom något afseende, att rekommendationsavgiften och det enkla portot för brefvet tillsammanlagda måtte komma att sluta på något lämpligt öretal. Och då en rekommendationsavgift af 18 öre tillsammans med ett enkelt brefporto af 12 öre skulle åstadkomma en afgift för det rekommenderade brefvet af 30 öre, till hvars utgörande äfven finnas särskilda frimärken, då tillika uppgifter gifvit vid handen, att Postverkets inkomster icke genom denna nedsättning till 18 öre skulle minskas med mera än omkring 13,000 R:dr, så anser sig Utskottet böra hemställa:

2:o

att Riksdagen med anledning af andra punkten af Herr Ekenstams motion måtte besluta att från 24 öre till 18 öre nedsätta afgiften för slutna rekommendationer,

Genom tvänne uti Andra Kammaren väckta motioner (N:is 189 och 190) har Herr *M. Ahlgren* framställt det yrkande:

»att från och med nästkommande år stadgandet om erläggandet af bevillningsavgift för stämpling af tidningar samt andra periodiska skrifter och tryckta afhandlingar må upphävas, samt att, i enlighet med detta förslag, 22 § i gällande Bevillningsstadga uteslutes, äfvensom att, i följd deraf, i samma § omnämnda särskilda författning, Kongl. Kungörelsen den 30 November 1860, må förklaras från 1870 års början icke vidare lända till efterrättelse»; och

»att en lämplig afgift till Postverket måtte bestämmas för hvarje exemplar af en tidning, i förhållande till dess storlek, samt för periodiska skrifter, i förhållande till vikt eller arktal, då Postverket för fortskaffningen från tryckningsorten anlitas.

Utskottet har vid öfvervägandet af Herr Ahlgrens motioner inhemtat uppgifter om beloppet af Statens omkostnader för stämpling af tidningar och periodiska skrifter och har deraf visat sig, i öfverensstämmelse med hvad motionären sjelf anfört, att dessa omkostnader för landsorten uppgå till 26,7 procent, för Stockholm till 11,5 procent och för hela riket till 17,1 procent af Statens inkomst. Utskottet har deraf visserligen funnit, att det nuvarande sättet för dessa avgifters uppbärande icke fullt motsvarar den för all beskattning gällande regel, att uppbörden för Staten bör göras så billig som möjligt, likasom det ej heller torde tillfredsställa de billiga fordringarne på enkelhet och reda, och att sålunda en förändring i detta hänseende vore önskvärd. Men då motionären, som hufvudsakligen synes hafva fäst sig vid de nu antydda olägenheter, icke lemnat någon fullständig utredning af ämnet och icke synes hafva tänkt sig alla de svårigheter, som vid en förändring kunna möta, har Utskottet ansett sig böra anmärka, huru man vid försöken att afhjelpa det öfverklagade missförhållandet alltid måste göra afseende på tvänne lika berättigade anspråk: Statens anspråk på oafkortade inkomster och den tidningsläsande allmänhetens anspråk på att icke af förhöjda omkostnader betungas. Skall den förre fordran uppfyllas, så måste naturligtvis, om förändringen i den af motionären antydda riktning skulle genomföras, Postverket för de genom dess försorg befordrade exemplar af en tidningsupplaga beräkna en vida större afgift än den nuvarande, hvilken fördelas lika på alla upplagens exemplar; hvartill ytterligare kommer, att Riksgäldskontoret på något sätt måste vinna godtgörelse för de 62,000 R:dr det sålunda finge åt Postverket afstå. Men skall Postverket åter fordra en möjligen dubbelt så hög afgift för de genom posten befordrade tidningsexemplaren, så har Utskottet befarat, att hela åtgärden skulle kunna leda till ytterligare omkostnader för de från utgifningsorten aflägsne läsare af de tidningar och andra periodiska skrifter, hvarå de redan förut få betala tillskottet af postförvaltarearfvode. Utskottet har nemligen föreställt sig att, då stämpelavgiften för närvarande fördelas å hela upplagan af en skrift, skulle postportot deremot kunna komma att ingå som en kostnad endast för dem, som genom posten erhålla sina tidningar och tidskrifter.

Då Utskottet sålunda, ehuru erkännande det berättigade i förslagets syfte, icke kunnat fullt godkänna detsamma, och det vill synas mest ändamålsenligt, att

ett sådant förslag i första hand uppgöres af General-poststyrelsen, som ock derpå lärer vara betänkt, samt några väsentliga olägenheter af ett uppskof med den ifrågavarande förändringen så mycket mindre torde vara att befara, som Utskottet icke har sig bekant någon allmän klagan öfver den nuvarande tidningsstämplingen, hemställer Utskottet:

3:o

att Herr Ahlgrens ifrågavarande motioner icke må till någon Riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 24 Februari 1869.

På Utskottets vägnar:

C. J. Oscar Alströmer.

N:o 4.

Ank. till Riksd. Kansli d. 24 Febr. 1869, kl. 6 e. m.

Betänkande, i anledning af inom Första Kammaren väckt motion om förhöjd stämpelafgift å spelkort.

Inom Första Kammaren har Friherre *Carl Raab* (motion N:o 29) bland flera antydda sätt att bereda statsverket ökade inkomster, äfven föreslagit, att nu gällande stämpelafgift å spelkort, som motionären antog utgöra 33 öre, måtte förhöjas med 66 öre för kortlek, hvarigenom, under vidare förutsättning att antalet tillverkade kortlekar utgjorde i medeltal 200,000 st. pr år, statsverket förmenades erhålla en ytterligare årlig inkomst af 133,000 R:dr.

Utskottet anser sig till en början böra härvid erinra, att den stämpelafgift som jemlikt Kongl. Förordningen den 15 Dec. 1854 nu utgår med 12 skillingar